

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Magyar György ügyvéd által képviselt... Korlátolt Felelősségű Társaság felperesnek, a dr. Kiss Csaba ügyvéd által képviselt ... Biztosító Zártkörűen működő Részvénytársaság alperes ellen, biztosítási szolgáltatás megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007 december 13. napján meghozott, 2.G.41.135/2005/31. számú ítélete ellen, a felperes részéről 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 120.000 (százhuszezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak felhívásra 239.700 (kettőszázharminckilencezer-hétszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2002 december 12-i kockázatviselési kezdettel vagyonbiztosítási szerződést kötött az alperessel, amelyben arra vállalt kötelezettséget, hogy rendszeres díjfizetés ellenében, 5.000 Ft önrész levonása mellett, 5.750.000 Ft erejéig megtéríti a felperes vagyontárgyaiban keletkezett károkat. A felperes által biztosított üzletben 2003. augusztus 31-e és szeptember 1-je közti időszakban betörés történt, melynek során az üzletből az ott tárolt árukészletet ismeretlen tettes eltulajdonította.

A felperes módosított keresetében elsődlegesen a vagyonbiztosítási szerződés teljesítése, másodlagosan kártérítés jogcímén 3.995.000 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Elsődleges álláspontja szerint a

biztosítási esemény bekövetkezett, az alperes mentesüléséhez vezető okok nem állnak fenn, ezért beállt az alperes teljesítési kötelezettsége. Másodlagosan az alperes alkalmazottjának arra a téves tájékoztatására alapozva igényelt kártérítést, miszerint, a biztosított helyiség védelmi berendezései a biztosítási szabályzat követelményeinek megfelelnek.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mert nem következett be biztosítási esemény, másodlagosan a mechanikai védelmi berendezések elégtelensége miatti mentesülésére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest perköltség megfizetésére kötelezte. A keresetet elutasító döntését a következőkkel indokolta: A biztosítási szerződés feltételrendszere a hamis, vagy álcuccsal történő zárnyitással kapcsolatban a biztosítottra olyan tény bizonyítását hárítja, amelynek nagy valószínűséggel nem lehet eleget tenni, mivel ez esetben a nyitási mód szakértői módszerekkel sem állapítható meg. Az ellentmondásos, bizonyíthatatlan feltétel hátrányos következményei nem értékelhetők a felperes terhére. Ugyanakkor a bejáratí ajtó testi erővel történő feltörése kétségtelenné teszi a behatolás tényét. Mindezek alapján a biztosítási esemény hiányára alapított védekezést nem találta megalapozottnak. A felek védelmi rendszerre vonatkozó megállapodása a Ptk. 555. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelel. A kármegelőzési kötelezettség teljesítését megvalósító mechanikai védelmi rendszernek nem a szerződéskötés, hanem a biztosítási esemény időpontjában kell fennállnia. Ezt maga a szerződés is egyértelműen tartalmazza. A szerződés a védelmi feltételeket félreérthetetlenül meghatározza a záruk számára és minőségére is kiterjedően. A biztosított az ennek megfelelő védelmi rendszert a szerződés hatálya alatt bármikor kiépítheti. A szakértői vélemény szerint a bejáratí ajtónak és rácsnak önmagában egymástól függetlenül meg kellett felelnie a védelmi előírásoknak, azonban ezt a követelményt ezek egyike sem elégítette ki. Mindezekre figyelemmel a helyiség védelmi rendszere a szerződésben foglalt feltételeknek nem felelt meg, ezért az alperes a biztosítási szolgáltatás teljesítése alól mentesül, amire figyelemmel a Ptk. 556. § (1) bekezdése alapján jogos okból tagadta meg a teljesítést.

A felperes a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem bizonyította sikerrel, hogy az alperes üzletkötője a védelmi rendszerrel kapcsolatosan megtévesztette volna a felperest. Az üzletkötő tanúvallomásának egyes ellentmondásai a szerződés tartalmát tanúsító okirati bizonyítékkal szemben nem voltak alkalmasak a bizonyítás hiányosságaiból eredő következmények elhárítására, ezért az elsőfokú bíróság ezeket a Pp. 3. §-a alapján a bizonyításra köteles felperes terhére értékelte. Mindezek alapján a Ptk. 318. §-ára alapított kártérítési jogcímen is alaptalannak találta a keresetet.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, keresete teljesítését kérte. Az elsőfokú bíróság döntését a tényállás téves megállapítása, iratellenesség és jogszabálysértés miatt támadta. Vitatta az ítéletnek azt a megállapítását, mely szerint a szerződésben előírt mechanikai védelem hiánya és a biztosítási esemény bekövetkezése közötti okozati

kapcsolat kétséget kizáróan fennáll. Rámutatott, hogy a bizonyítási eljárás során erre semmilyen adat nem utalt, ezzel szemben a szakértő személyes meghallgatása során azt adta elő, hogy az ajtót, illetve rácsot készítettő személy megkísérelt mindent megtenni azért, hogy a szabályzatban foglalt védelmi feltételeknek eleget tegyen, és csupán szakember tudja felmérni, hogy a védelmi rendszer nem felelt meg a szerződésben előírtaknak. Az ebből levont következtetése szerint a felperes mint laikus nem volt abban a helyzetben, hogy felismerhesse a védelmi rendszer elégtelenségét, ezért

kérte fel a biztosítási üzletkötőt a telephely felmérésére, és a biztonsági felszereléseket az ő utasításának megfelelően készítette el. Amennyiben tudatában lett volna, hogy a védelmi berendezések nem felelnek meg a szerződés által támasztott biztonsági követelményeknek, nem kötötte volna meg a biztosítási szerződést, és a díjat sem fizette volna. Kiemelte, hogy a biztosítási üzletkötő az alperes alkalmazásában áll, ezért tőle objektív tanúvallomás nem várható. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a felperes ügyvezetőjének tanúvallomását, aki ellentmondásmentesen adta elő a szerződéskötés körülményeit. Aggályosnak minősítette a biztosítási szerződés azon pontját, mely szerint a mechanikai védelmi rendszernek nem a szerződéskötés, hanem a biztosítási esemény időpontjában kell fennállnia. Ez a kikötés a 2.2.1 ponttal egyezően teljesíthetetlen kötelezettséget ró az ügyfélre, amire kimentési okként az alperes nem hivatkozhat. Hangsúlyozta, hogyha a biztosítási ügynök annak ellenére köt biztosítást az ügyféllel, hogy tudatában van annak, miszerint a biztosítási esemény bekövetkezésekor a biztosító nem fog teljesíteni, utólag az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a szerződéskötéstől változatlan védelmi rendszer nem megfelelő. Álláspontja szerint alperest terheli annak bizonyítása, hogy a védelmi rendszer megfelelősége tekintetében üzletkötője helytálló tájékoztatást adott. Emellett arra is hivatkozott, hogy a védelmi rendszer megfelelősége kérdésében az alperesnek az a ráutaló magatartása is tévedésbe ejtette, hogy vele biztosítási szerződést kötött.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával, helytálló indokok mellett hozta meg érdemi döntését is. Ezért az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira utalással helybenhagyta. Az ítéletábra a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

A nem vitatott tényállás szerint a felperes ingóságait a biztosított helyiségből oly módon tulajdonították el, hogy a külön ráccsal ellátott bejárati ajtón hatoltak be. Mivel a perben beszerzett aggálytalan szakértői vélemény alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a bejárati ajtó és rács külön-külön nem felelt meg a biztosítási szabályzatban támasztott mechanikai védelmi követelményeknek, a behatolás helyére és módjára figyelemmel megállapítható, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése, valamint a védelmi berendezések hiányossága között az

okozati összefüggés fennáll. Ezért alaptalanul vitatta fellebbezésében az alperes az okozati összefüggést.

A biztosítási szabályzat a biztosítási szerződés megkötésének feltételeként nem követeli meg a Betöréses lopás- és rablás biztosítás különös feltételei 5. § 5.1 pontjában meghatározott védelmi követelmények teljesítését. Az említett kikötés kifejezetten akként rendelkezik, hogy az ott írt védelmi követelményeknek a kár időpontjában kell fennállniuk. Az említett általános szerződési feltétel egyértelmű, ellentmondásmentes, laikus ügyfél számára is könnyen értelmezhető. Ezért a felperes tévesen hivatkozott fellebbezésében e kikötés aggályosságára mint olyan körülményre, amely kizárja az alperes mentesülését.

Ugyancsak tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az alperesnek kell bizonyítania a védelmi rendszerrel kapcsolatos tájékoztatás megfelelőségét.

Az alperes mentesülése tekintetében az ítéltábla nem tulajdonított ügydöntő jelentőséget annak a körülménynek, hogy a felperes ügyvezetője laikusként képes volt-e a védelmi rendszer megfelelőségének megítélésére. A mechanikai védelmi rendszernek ugyanis objektíve kell kielégítenie a biztosítási szabályzatban előírt követelményeket. A szakértői vélemény alapján megállapítható, hogy a felperes nem látta el a biztosított helyiséget az általános szerződési feltételek szerinti mechanikai védelemmel, ami a Ptk. 556. § (1) és (3) bekezdése alapján az alperes mentesülését eredményezte.

Emiatt közömbös a felperesnek a védelmi rendszer megfelelőségével kapcsolatos feltételezése, azonban megjegyzi az ítéltábla, hogy amennyiben a felperes szakismeret híján nem képes megállapítani, hogy a védelmi eszközök kielégítik-e a szerződéses követelményeket, akkor járt volna el helyesen, ha a záruk beszerzésekor, illetve a rács felszerelésekor szakembertől tájékozódott volna efelől.

A felperes másodlagos jogcímen az alperes üzletkötőjének téves tájékoztatására mint jogellenes magatartásra alapította kártérítési igényét. A Ptk. 318. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 339. § (1) bekezdésének, valamint a Pp. 164. § (1) bekezdésének az egybevetése alapján az a következtetés vonható le, hogy a védelmi rendszer megfelelőségével kapcsolatos téves tájékoztatás megadását mint a felperes károsodását kiváltó jogellenes magatartást a felperesnek kell bizonyítania. Nincs tehát jogszabályi alapja annak, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettséget az alperesre áthárítsa. Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékok okszerű mérlegelésével, helytállóan állapította meg, hogy a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tudott sikerrel eleget tenni. Helyesen értékelte a Betöréses lopás- és rablás biztosítás különös feltételei 5. § 5.1 pontjának azon kikötését, mely szerint a biztosító a vagyonvédelmi követelmények meglétét a szerződéskötéskor nem vizsgálja. Ugyancsak helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a tanúvallomások alkalmasak voltak-e a téves tájékoztatás megtörténtének bizonyítására. Az ítéltábla álláspontja szerint - a fellebbezésben foglaltaktól eltérően - a felperes ügyvezetőjének előadása, egyéb ezt alátámasztó bizonyíték híján nem alkalmas annak bizonyítására, hogy az alperes alkalmazottja a biztosítási ajánlat felvételekor a felperest megtévesztette a vagyonvédelmi követelmények teljesülése tekintetében.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezáltal elvesztett lett. Ezért a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján saját költségeit maga viseli, továbbá köteles megtéríteni az alperes másodfokú perköltségét, amely magába foglalja a jogi képviselő munkadíjának forgalmi adóját is.

A Fővárosi Ítéltábla az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről az Itv. 64. §-a folytán alkalmazandó 6/1986. IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2008 szeptember 17.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke Dr. Németh László s. k. előadó bíró Dr. Szücs József s. k. bíró

A kiadmány hitelül: Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő